

Måste Aftonbladet minnas vad en jämtländsk by heter?

En kvalitativ studie av hur jämtländska nyheter porträtteras i rikstäckande press

Liss Jonasson

Liss Jonasson

Vt 2015
Examensarbete, 15 hp
Programmet för journalistik, 180 hp
Handledare Eric Carlsson

Abstract

For years the northern parts of Sweden, Norrland (translated: North land) has been considered mystified and exoticized by the southern, more urban parts of the country. The rural Norrland – though 60 percent of Sweden – is seldom a part of the common conversation, meaning that most of the people living in the southern parts simply have no idea what is happening in the north. The one million people living in Norrland, on the other hand, every day gets to know what happens in the south on the evening news. The question about this possible structural relation between the urban and the rural became a large matter of cultural debate in the spring of 2015,

If this thesis is true, we have a problem on our hands; can the national news be considered national if half the country is misrepresented? That question is what this essay is trying to find out by analyzing two of Sweden's largest national newspapers.

This essay has, with critical discourse analysis as method, read articles from the largest daily newspaper in Sweden, Dagens Nyheter, and the largest tabloid in Sweden, Aftonbladet. The articles all refer to the county of Jämtland – one of the counties in Norrland – in some way. The conclusions are grounded in medial theories such as the agenda setting-theory, theories of priming and framing and new values. Recent research regarding areas in medial periphery and the social construction of Norrland also supports the final conclusions.

In reading the articles found from 1994, 2004 and 2014 it has become clear that the language being used by the press can be considered producing and reproducing hierarchies between the north and the south. For instance, the three by this essay presented discourse themes – “the village”, “the nature” and “the people” – can be interpreted as three existing, and co-existing, discourse themes producing and reproducing an image of Norrland as inferior to the rest of the country.

In conclusion, this essay states that the press examined actually takes part in constructing a structural relation between the urban and the rural areas of Sweden and that the county of Jämtland is being presented as a distant “internal other” in comparison with the normal cities in the south of Sweden.

Innehållsförteckning

Abstract	2
Innehållsförteckning	3
1. Inledning, syfte och frågeställningar	4
1.1 Syfte och frågeställningar	5
2. Tidigare forskning och teori	5
2.1 Tidigare forskning	5
2.2. Nyhetsvärdering och det journalistiska uppdraget	6
2.3 Dagordningsteorin	8
2.4 Priming och framing	9
3. Metod och material	10
3.1 Diskursanalys och kritisk lingvistik	10
3.1.1 Faircloughs tredimensionella modell	11
3.2 Material	13
3.2.1. Urval och avgränsningar	13
3.3. Metoddiskussion	15
4. Resultat och analys	17
4.1 Orten	17
4.2 Naturen	20
4.3 Människorna	22
4.4 De mediala berättelsernas transformation	26
5. Slutdiskussion	27
Källförteckning	31
Tryckta källor	31
Webbaserade källor	32
Referensartiklar	32
Källmaterial	32

1. Inledning, syfte och frågeställningar

Våren 2015 hölls en av Melodifestivalens deltävlingar i den jämtländska staden Östersund. Efter tävlingen inleddes en stor kulturdebatt inom medier på både lokal och nationell nivå. Frågan som debatterades var framställningen av glesbygd, småstäder och, framför allt, framställningen av norra Sverige.

Debatten tog sin början i en krönika på Expressens kultursidor (21 februari 2015). Krönikan – vars budskap kan tolkas som att Östersundsborna är så fattiga på glädje att Melodifestivalen blir en räddning från tristess – ansågs av bland andra de lokala, jämtländska kulturredaktionerna ha en nedvärderande ton. Stefan Nolervik på Östersundsposten skrev till exempel att Expressen använde sig av ”en gammal fin storstadsredaktionsteknik, man förminskar, man föraktar, man förlöjligar” (23 februari 2015). Några månader senare publicerade Aftonbladet en krönika om ett besök på författaren Sara Lidmans gård i Missenträsk (30 april 2015). Även denna krönika fick stark kritik från norrländska debattörer för att stereotypisera den norrländska glesbygden. Debatten fortsatte och engagerade allt i från norrländska kulturredaktioner till litteraturvetare till kulturutövare. Musikern Mattias Alkberg beskrev debattens utgångspunkt med att ”nu hade Stockholm tagit sig en frihet för mycket” (Aftonbladet, 20 maj 2015). Frågan om presentationen av Norrland är alltså brinnande aktuell – och relevant ur ett demokratiskt perspektiv.

Det har i tidigare studier, bland annat Gunnar Nygrens avhandling ”Skilda medievärldar” konstaterats att nationell media har en tendens att vara storstadsfixerade och i sin rapportering sällan vända ögonen mot småstäder, förorter och glesbygd (Nygren, 2005). Det till stor del glesbefolkade Norrland må täcka 60 procent av Sveriges yta (SCB, 2008:324), men figurerar sällan som skådeplats för en nationell publik.

Om vi utgår från de befintliga teorierna kring hur medierna fungerar går det inte komma i fråga att det spelar roll vad medierna väljer att bevaka. Medierna sätter en stor del av agendan för den allmänna debatten och det som hamnar i periferin, i medieskuggan, blir således inte en del av ett kollektivt intresseområde. På samma sätt är det också av största relevans hur medierna väljer att rapportera om platserna och händelserna i periferin – lika viktigt som mängden utrymme är tonen i det utrymme som ges.

Huvudproblematiken i en skev mediebevakning är inte att mindre orter, landsbygd och glesbygd inte skulle bevakas av media. Både lokaltidningar och olika etermedier har fortfarande lokalbevakning över nästan hela landet. Men rikstäckande tidningar kallar sig rikstäckande av en anledning. Om dessa mediers intention är att skildra hela landet går det också påstå att de har en skyldighet att bevaka landet utifrån jämbördiga riktlinjer. Undersökningen är således intressant ur

ett demokrati- och samhällsperspektiv; om det skulle visa sig att en konstruerad bild av Norrland produceras av medierna kan det bidra till en större samhällsstereotyp.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur nationella medier, både dags- och kvällspress, skriver om jämtländska nyheter, skeenden och händelser. Genom att se hur pressen hanterar rapporteringen av Jämtland kan därefter det resultat som uppsatsen kommer fram till visa hur porträtteringen av Norrland ser ut i ett större perspektiv.

Frågeställningarna är:

- ♣ Vilken/vilka mediala berättelser förekommer i rapporteringen av jämtländska nyheter i nationell press?
- ♣ Hur tar sig dessa mediala berättelser uttryck med avseende på dags- och kvällspress, samt under de senaste 20 åren?

2. Tidigare forskning och teori

I detta kapitel presenteras de teoretiska perspektiv som ligger till grund för uppsatsen. Den teoretiska ramen innefattas av dagordningsteorin, teorier kring priming och framing samt ett teoretiskt perspektiv kring vad det journalistiska uppdraget innebär och hur nyhetsvärdering går till. Detta för att få en bred bas som stärker tesen om att hur mediernas rapportering struktureras spelar roll. Den tidigare forskning som presenteras ligger snarare till grund för det norrländska perspektivet, som en teoretisk synvinkel på hur och varför just norra Sverige – i detta fall Jämtland – är värt närmare undersökning.

Som inspirationskälla och ökad förankring till de analyser som görs har även inlägg i de i inledningen nämnda kulturdebatter om Norrland nämnts i slutdiskussionen. Dessa fungerar inte som tidigare forskning eller teori, då de inte är vetenskapligt förankrade, men bidrar till att sätta det material som uppsatsen undersöker i ett bredare perspektiv.

2.1 Tidigare forskning

Madeleine Eriksson, vid institutionen för geografi och ekonomisk historia på Umeå universitet, har i sin avhandling "(Re)producing a periphery: Popular representations of the Swedish north" undersökt hur den rådande diskursen om Norrland som väsentligt "annorlunda" har producerats och reproducerats i litteratur, politik och vetenskap så länge som idén om "Norrland" har funnits. Eriksson har i sin avhandling analyserat samtida representationer i nyheter, film, reklam och intervjuer för att visa hur representationen framställer stereotyper influerade av nyliberala ideal. Stereotyperna framställer en traditionell och oförsonlig population i Norrland och en modern och

progressiv befolkning i det mer urbana södra Sverige. En av Erikssons slutsatser är att presentationer av Norrland i nyheter är en del av ett större diskursivt nätverk som representerar Norrland som ett "internt annat" i Sverige. De, enligt Eriksson, rådande diskurserna om svensk modernitet och nyliberal tillväxt och konkurrens har också bidragit i reproduktionen av den norrländska befolkningen som underlägsen den övriga befolkningen, en representation som resulterar i materiella effekter i exempelvis nyheter, film och reklam (Eriksson, 2010). Erikssons avhandling är visserligen inte främst fokuserad på medial diskurs, men är ändå intressant för denna uppsats i den mening att den genom sitt resultat ger en bild av att uppsatsens forskningsproblem är förekommande på ett tvärvetenskapligt område.

Vidare tidigare forskning som ligger som teoretisk grund för denna uppsats är Gunnar Nygrens avhandling "Skilda medievärldar" som behandlar medierad politisk kommunikation i Stockholm, med fokus på medieinnehåll samt mediekonsumtion och den roll medier spelar i en demokrati. Genom en innehållsanalys av lokala och regionala medier i Storstockholmsområdet samt enkäter har Nygren kunnat konstatera att en stor del av Stockholmsregionen ligger i "medieskugga" och sällan omfattas av de regionala medierna. I likhet med Madeleine Eriksson konstaterar Nygren att bristen på representation skapar negativa stereotyper, i Nygrens fall en bild av "den farliga förorten" och i Erikssons av "det underlägsna Norrland". Medieanvändningen i Stockholmsområdet är enligt avhandlingen splittrad mellan förorter och innerstad, men också mellan områden med olika klasstillhörigheter. Med antagandet att medierna är en del av det offentliga rummet leder denna splittring enligt Nygren skillnader i representation, relevans och kvalitet i mediekonsumtion mellan de rika och de fattiga områdena. Detta leder i sin tur till att de mindre representerade områdena har svårare att delta i den offentliga samhällsdebatten (Nygren, 2005). Nygrens avhandling påvisar den demokratiska relevansen av representation, vilket är ett grundläggande antagande i denna uppsats.

Både Nygrens och Erikssons avhandlingar har varit inspirationskällor för hur det går att tolka tidningarnas framställningar av "Norrland" och representationens betydelse i denna uppsats. Genom dessa perspektiv kan uppsatsen undersöka huruvida Erikssons bild av Norrland som "internt annat" stämmer överens med det material som uppsatsen undersöker, samt med Nygrens forskning som underlag kunna diskutera representationens betydelse i en norrländsk, närmare bestämt jämtländsk, kontext.

2.2 Nyhetsvärdering och det journalistiska uppdraget

För att över huvud taget kunna påstå att journalistiken har ett ansvar att porträttera olika landsdelar på ett jämbördigt sätt behöver det redas ut vad som räknas som journalistik. Vid första anblick kan begreppet te sig relativt enkelt, men formuleringen kräver ändå en definition.

Nationalencyklopedien beskriver en journalist som "en redaktionell medarbetare i massmedieföretag vilken självständigt framställer, samlar in, väljer ut och redigerar material" (ne.se). I dag är de flesta journalister utbildade, men vem som helst får egentligen kalla sig journalist då titeln inte är skyddad till skillnad från exempelvis läkaryrket. Den flytande ramen för vilka som egentligen är journalister har varit en stor diskussion inom journalistkåren de senaste åren (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2011:329). Även kommunikationsforskaren Barbie Zelizer har i *Taking journalism seriously* (2004:29) försökt reda ut vad begreppet journalistik innebär. Hon påpekar att det finns en distinkt begreppsskillnad inom det mediala fältet; hon särskiljer "Journalism" från "News", "Media" och "Information/Communication". Begreppen i sig är dock också mångtydiga. Det tvistas om "vem som får kalla sig journalist", likväl som var skillnaden mellan "News", "Media" och ren och skär information ligger. Zelizer poängterar genom sin begreppsskillnad att nyheter och media inte nödvändigtvis är journalistik samt att journalistik innebär mer än att förmedla information (2004:29-30). Vidare bör det också nämnas att rollen som journalist har förändrats. Gunnar Nygren beskriver detta som en "de-professionalisering" (2008:25) och menar att nya produktionskrav, marknadsmodeller som kräver effektivisering och ny teknik förändrat journalistrollen. Vidare hänvisar Nygren till en rad undersökningar som visat att journalister i dag utsätts för ökad stress, sämre arbetsvillkor och andra arbetsmiljöproblem samtidigt som antalet anställda på redaktionen minskat (2008:90-91). Det senaste är av relevans för denna uppsats i den mening att journalisternas pressade krav kan innebära en "slarvigare" journalistik där exempelvis fakta utelämnas eller att korta deadlines leder till minskad självreflektion kring artiklar som publiceras.

Enligt den senaste pressutredningen är mediernas uppgift att bistå med information, vara en arena för granskning samt ett forum för debatt (SOU 2013:66). Det är givetvis stora uppgifter, men också uppgifter av yttersta vikt för ett demokratiskt samhälle, åtminstone utifrån den svenska statliga mediepolitiken (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2011:29). För att denna demokratiska process ska fungera är det alltså viktigt att de medier som finns rapporterar på ett sätt som både informerar, granskar och fungerar som ett forum för debatt. Då det är ohållbart att rapportera om exakt allt som händer blir dock medierna vad man kan kalla "gate-keepers" – från att en händelse sker till att den blir en nyhet passerar den genom ett antal slussar där redaktioner och journalister antingen väljer att kassera händelsen eller att publicera den som en nyhet. Denna process påverkas både av journalisterna själva, medieföretagen, ekonomiska resurser och det samhällssystem där nyheten sprids (2011:316-317). Redaktionerna behöver således göra en värdering av vilka händelser som blir nyheter och vilka som inte blir det. Nyhetsvärderingen i en svensk kontext kan enligt medieforskaren Björn Häger anses göras på en flytande skala mellan två "extrempoler" – vad som anses vara viktigt och vad som anses vara intressant. Det "viktiga" är i detta fall vad medierna anser att mediekonsumenterna *bör veta*, medan det "intressanta" snarare

är vad marknaden tror *säljer bäst*. Jämför exempelvis rapporteringen av en ekonomisk-politisk händelse med rapporteringen av en kändis privatliv – det förra ligger längre åt ”viktigt” på skalan och det senare närmare ”intressant”. Givetvis kan en nyhet vara både ”viktig” och ”intressant”, men poängen med Hägers skala kan sägas vara att det i bland finns en konflikt i mediernas val av ämne och presentation. Denna konflikt uppstår när det exempelvis finns något ”viktigt” att berätta, men berättelsen uteblir för att den inte anses vara nog ”intressant” – eller tvärtom. Enligt Häger tillhör, i Sverige, public service de medier som främst fokuserar på det ”viktiga” medan kvällstidningar beroende av lösnummerförsäljning snarare fokuserar på det ”intressanta” (Häger, 2009:82).

Medieforskaren Stuart Allan hävdar att nyheter kan värderas utifrån olika aspekter. Förutom faktorer som relevans samt geografisk och känslomässig närhet nämner Allan kulturell specificitet – händelser som överensstämmer med både läsarens och journalistens bild av vad som är meningsfullt – som avgörande i nyhetsvärderingen. Denna faktor riskerar att innebära att nyheter rörande personer av en viss kulturell tillhörighet prioriteras i värderingen – en homogen grupp gynnas i representationen medan de som står utanför gruppen missgynnas (Allan, 2010:73).

Nyhetsvärderingen är av relevans för denna uppsats eftersom den också hanterar *hur* nyheten hanteras; hur den vinklas, hur den presenteras, vilka personer som får uttala sig och så vidare. Allt detta ligger på redaktionernas ansvar och bidrar till den bild som sedermera sätter dagordningen.

2.3 Dagordningsteorin

Denna uppsats bygger på antagandet om att medierna sätter dagordningen för en generell uppfattning av omvärlden. Teorin om mediernas dagordningsfunktion bygger på uppfattningen av att omvärldens komplexitet är för omfattande för att människan kan få en sammanhållen bild av verkligheten. Således behövs vägvisare, i form av exempelvis massmedier, som pekar ut riktningen för vad som är aktuellt och vad människorna bör engagera sig i. Tidningar och etermedier är människans sätt att bygga en bild av verkligheten, vilket också ger medierna makt över dagordningen. Med andra ord sitter medierna på makten att avgöra vad vi människor ska tänka på och bry oss om (Järvå & Dahlgren, 2013:315, McCombs, 2006:24).

Dagordningsteorin innebär att medierna sätter agendan för vad som bör anses relevant. Viktigt att poängtera är dock att detta sättande av agendan inte nödvändigtvis ger medierna makten att styra medborgarnas tankar eller åsikter; mediernas huvudsakliga makt är snarare att avgöra vad medborgarna ska fundera på eller ha åsikter om (Strömbäck: 2004:30-31). Teorins grund blir således en form av filosofisk inställning till sambandet mellan de frågor som får utrymme i medierna och de frågor som befolkningen anser vara av relevans. Ju mer medborgarna matas med nyheter kring ett visst ämne, desto mer tillgänglig blir frågan och desto större

sannolikhet är det att folket också är intresserade av frågan. I grund och botten leder detta synsätt till antagandet att mediernas nyhetsvärdering och befolkningens engagemang är sammankopplade (Strömbäck, 2004:32). Som exempel kan nämnas att om medierna generellt uppmärksammar politiska frågor som är relevant för människor i storstäderna kommer också dessa frågor bli ”viktigare” för allmänheten eftersom kunskapen hos allmänheten hos dessa frågor är större.

Det är dock inte så enkelt att det medierna uppmärksammar också är exakt det som fångar allmänhetens intresse. Faktorer som mediernas trovärdighet, medietyp och politisk intensitet är också avgörande. Medier som rent allmänt har högre trovärdighet får större makt över dagordningen än medier med mindre trovärdighet. Olika studier har visat att textbaserade medier så som tidningar har större trovärdighet än TV med anledning av mediets karaktär, vilket även det påverkar möjligheten för den mindre trovärdiga medietypen att få makt över dagordningen. Den politiska intensiteten påverkar också i hög grad; ju mer makt politiska eller andra externa aktörer har över mediernas dagordning, desto mindre makt över dagordningen har medierna själva. Medierna har således mest makt att sätta agendan i perioder som har antingen låg eller hög politisk intensitet; exempelvis mellan valår eller under en kris. Detta eftersom konkurrensen om folkets uppmärksamhet från externa aktörer, så som politiker, då är mindre (Strömbäck, 2004: 32-33).

Naturligtvis påverkas även mediernas makt över individens dagordning av aspekter som förförståelse, geografiskt avstånd, erfarenhet samt grad av medvetet samhällsintresse. Människor är helt enkelt mer benägna att ta till sig det medierna förmedlar som sanning när de själva inte har direkt koppling till eller kännedom kring ämnet (Järvå & Dahlgren, 2013: 316, McCombs, 2006:25).

2.4 Priming och framing

Som utveckling av dagordningsteorin började man under 1980-talet förtydliga de nivåer inom vilka dagordningen kan ta sitt uttryck. Tanken som då utvecklades kan beskrivas som en tvådimensionell modell, där den andra nivån är en utbyggnad av den första. Om den första nivån då är dagordningsteorin, är den andra nivån en mer djupgående syn på dagordningen.

Dagordningsteorin bygger på att medierna avgör *vilka* ämnen vi tänker på, medan den andra nivån handlar om *hur* vi tänker på dessa ämnen och deras attribut. Det är framför allt i den senare nivån som begreppen *priming* och *framing* blir relevanta (Järvå & Dahlgren, 2013: 315, Strömbäck, 2004: 39-40).

Priming handlar om det samband som skapas mellan yttre stimuli (i detta fall medieinnehåll) och den mänskliga bedömningen av något. Detta samband sker i samspel med vad människornas kunskaper och uppfattningar om ämnet i fråga är, deras så kallade kognitiva scheman. Med andra ord innebär priming att medierna genom att uppmärksamma vissa ämnen,

men inte andra bidrar till att aktivera vissa delar i folkets kognitiva scheman. På så vis påverkar medierna inte bara vad människor har åsikter kring, utan också utifrån vilka problem och sakområden som de reflekterar över frågorna kring. Priming är på så vis en typ av förlängning av mediernas sättande av agendan– utan dagordningsmakt kan medierna inte heller utnyttja någon primingmakt (Strömbäck, 2004:39).

Vid all nyhetsvärdering måste medierna ta hänsyn till att hela sanningen sällan kan berättas. För att skapa intresse och engagemang väljer medierna således att plocka ut vissa detaljer, låta vissa personer komma till tals och vinkla på ett visst sätt. Framing är den del av ”sanningen” man, i detta fall i medierna, väljer att betona, det vill säga hur nyheterna vinklas och vilka delar av ett skeende eller en berättelse som får stå i fokus. Via framing (”inramande” eller ”gestaltande”) skapas helt enkelt en ram runt de utvalda delarna av skeendet för människorna att förhålla sig till. Begreppet framing förklarar på så vis hur vissa detaljer väljs bort till förmån för andra och vilken del av ett faktaunderlag som betonas (Järvå & Dahlgren, 2013:317, Goffman, 1974:21).

För att denna uppsats ska kunna dra sina slutsatser behöver vi utgå från att dagordningsteorin, samt dagordningsteorin i förlängning via priming och framing, är av vikt för mediernas makt över det mänskliga samtalet. I den första nivån får vi alltså veta vilket objekt eller ämne vi via dagordningsteorin uppmanas att tänka på, och i den andra nivån får vi veta vilka attribut av objektet eller ämnet via priming och framing presenteras inför (Järvå & Dahlgren, 2013: 315-317). Dagordningsteorin, priming och framing är främst teorier för mottagarstudier. I denna undersökning undersöks inte ett mottagarperspektiv, men teorierna är ändå relevanta av skälet att vi måste utgå från att medierna har makt att avgöra hur människor reflekterar över, i detta fall, det geografiska området Norrland, och att dessa reflektioner också bidrar till allmän uppfattning och framtida skeenden. Således blir också jämförelsen i rapportering och gestaltning mellan olika tidsperioder desto mer intressant.

3. Metod och material

Uppsatsen utgår från en kvalitativ diskursanalys med kritisk lingvistisk inriktning som metod samt från Norman Faircloughs tredimensionella modell för kritisk diskursanalys. Materialet består av artiklar från valda tidningar vid olika tidsnedslag. I slutet av kapitlet diskuteras även för- och nackdelar med valda metod.

3.1 Diskursanalys och kritisk lingvistik

Jag har valt att använda mig av diskursanalys som analysmetod. Anledningen till att jag anser diskursanalys vara en rimlig metod att avläsa mitt datamaterial är relaterat till mitt syfte, det jag är intresserad av är attityder rörande mitt forskningsproblem. Då en diskurs ligger på en kollektiv

nivå och skapas av grupper tror jag mig kunna utläsa attityder och tankar inom diskursen som kan ge en bild av vad kollektivet känner i frågan.

Den grundläggande definitionen av diskursbegreppet är diskurs som språkuttryck och samtal, det vill säga att en diskurs produceras när två eller flera personer pratar eller på annat sätt för ett meningsutbyte. Diskursanalysen kan sedan användas för att se hur språket konstruerar strukturer och verklighet (Berglez, 2010:271, Börjesson och Palmblad, 2010:10). Med Mats Börjessons (2003:23) ord kan studierna av diskurser beskrivas som ”en konst att fånga det för-givet-tagna” och det är förmodligen av den anledning som kritisk diskursanalys har blivit en vanligt förekommande metod i studier där språket står i fokus och syftet är att analysera text (Berglez, 2013:271, Bergström & Boréus, 2005: 305).

Enligt Winther Jörgensen och Phillips (2000) finns det inom diskursanalysen tre inriktningar; kritisk diskursanalys, diskursteori och diskurspsykologi. Samtliga inriktningar har utgångspunkten att språket påverkar människans syn på sin omvärld.

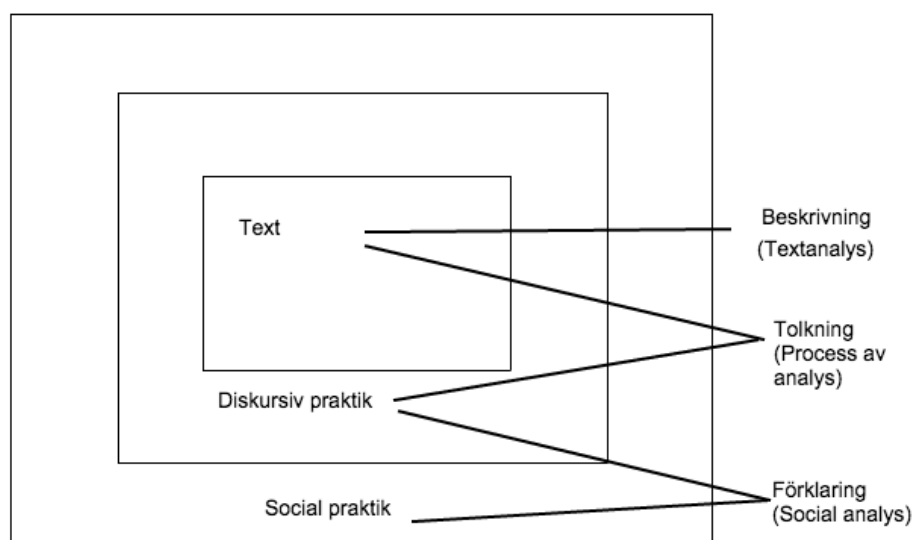
Den kritiska diskursanalysen hänger nära samman den lingvistiska språkanalysen, med skillnaden att diskursanalysen även inkluderar ett kontextuellt sammanhang (Bergström & Boréus, 2005:309). På så vis blir den kritiska diskursanalysen ett sätt att se på språkanvändning i förhållande till hur verkligheten ser ut; språket i sig återger inte verkligheten, men formar den mänskliga upplevelsen av verkligheten (Bergström & Boréus, 2005:305). Diskursen som social praktik står i ett dialektiskt förhållande till andra sociala dimensioner; den både speglar sociala strukturer och processer och bidrar till att forma och omforma dessa. På så vis både konstituerar diskurser den sociala världen och konstitueras av andra sociala praktiker. Diskursanalys är också ett fördelaktigt sätt att studera ojämlika maktförhållanden, samt genom studierna uppmärksamma och motverka dessa (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:67-70). Med antagandet att en negativ framställning av norra Sverige leder till en ojämlig maktfördelning i åtanke lämpar sig således kritisk diskursanalys för denna undersöknings syfte.

3.1.1 Faircloughs tredimensionella modell

Norman Fairclough är en av de mer tongivande forskarna inom det diskursanalytiska fältet. Denna uppsats har i sin analys utgått från Faircloughs tredimensionella modell för diskursanalys. Faircloughs kritiska diskursanalys bygger på påståendet att all användning av språkbruk är en kommunikativ händelse där diskurser produceras och reproduceras. Analysen enligt Faircloughs modell är således textorienterad och lingvistisk, med språk som verktyg för studierna av diskurser (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:70, 2000:74). Trestegsmodellen är baserad på kritisk lingvistik och grundas på synen att förutfattade meningar om hur världen ser ut avslöjas via grammatik och ordval. Faircloughs modell bygger på en marxistisk analys av omvärlden och syftar till att avslöja hur förtryck, exploatering och avhumanisering sker av människor mot människor i

ett socioekonomiskt system (Fairclough, 2010:304).

Faircloughs metod innefattar tre nivåer av analys, där text, diskurs och social praktik studeras. Texten analyseras utifrån ordval och grammatisk struktur, den diskursiva praktiken utifrån hur texten produceras, sprids, konsumeras samt förstärker befintliga diskurser och den sociala perspektiven utifrån hur diskursen hänger ihop med större sociala sammanhang (Fairclough, 2010:132). Modellen kan illustreras som följer:

(Fairclough, 2010:133)

Vid ingången till analysen samlades de artiklar som ligger till grund för uppsatsen in, för att därefter läsas med fokus på rubrik, ingress, brödtext och citat. Texterna lästes noggrant eftersom alla delar av texterna bidrar till produktionen av åsikter och föreställningar hos läsaren. Därefter har delar ur artiklarna plockats ut för analys efter att ha urskilt vilka som är av relevans. Urvalsprocessen beskrivs närmare under "3.2.1. Urval och avgränsningar". Själva analysen har därefter skett utifrån de redan nämnda begreppsliga verktygen inom Faircloughs tredimensionella modell; textnivån, diskursnivån och den sociala praktiken.

För analys av den textuella nivån har modalitet, transitivitet och specifika ordval undersökts. Modalitet kan beskrivas som olika sätt att beskriva en given sanning, det vill säga hur starkt denna sanning betonas. Som exempel kan meningarna "det är kallt" och "det känns kallt" studeras – de säger egentligen samma sak, men betoningen ger dem olika betydelse. Graden av modalitet påverkar omedvetet läsarens syn på textens sanningshalt (Fairclough, 2010:106-107, Winther Jörgensen & Phillips, 2000:87-88). Enligt Fairclough (2010:107) använder olika diskurser olika modalitet; massmedier tenderar till exempel att presentera tolkningar som om de vore fakta. Transitivitet analyseras utifrån hur och processer, deltagare och omständigheter samverkar. En process kan vara en -medveten- handling eller en -omedveten- händelse. Deltagaren kan vara

antingen vara ett aktivt subjekt, det vill säga göra något, eller ett passivt objekt, det vill säga vara en mottagare av det som sker. Omständigheter visar i vilken tid och vilket rum processen sker (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:87). I denna uppsats är både grad av modalitet och transitivitet av relevans, om än i olika utsträckning beroende på exempel. Utöver nämnda textuella analysverktyg har jag även undersökt grammatiska mönster och mönster bland ordval för att skönja mönster i det textuella diskursskapandet.

För analys på den diskursiva nivån har denna undersökning studerat *hur* man skrev och uttryckte sig om det geografiska område mina artiklar berör. Inom den diskursiva nivån är det av intresse att analysera hur befintliga diskurser reproduceras i texterna. Genom detta kan en diskursiv praktik utläsas. Inom den diskursiva praktiken kan också nivåer av intertextualitet och interdiskursivitet utläsas. Intertextualitet innebär att hitta genomgående mönster och kedjor texterna emellan, det vill säga studera texternas förhållande till varandra, medan interdiskursivitet snarare handlar om att analysera texterna ur en lingvistisk utgångspunkt och därefter identifiera de diskurser som texterna bygger på. En bild av i fall texterna producerar eller reproducerar en diskurs kan således utläsas (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:85-87). I denna uppsats har det berörda materialet analyserats utifrån båda dessa verktyg; genom att finna mönster texterna emellan och se hur dessa samverkar, samt sätta texterna i ett diskursivt sammanhang har diskurser kunnat utläsas.

Analys av texternas sociala praktik kan ses som en kontextualisering av texterna och den diskursiva praktiken. Den sociala praktiken kan beskrivas som en ideologisk nivå av undersökningen, där en analys av hur de två tidigare nivåerna tar del av det sociala sammanhanget. Det kan exempelvis handla om vilket nät av diskurser den diskursiva praktiken ingår i och vilka kulturella relationer och strukturer som omramar den diskursiva praktiken (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:90). I denna uppsats handlar den sociala praktiken om hur de diskurser som går att utläsa förhåller sig till strukturer gällande Norrland som producerat begrepp och maktförhållanden mellan södra och norra Sverige.

3.2 Material

Mitt undersökningsmaterial består av texter från rikstäckande press. Artiklarna har inhämtats från Mediarkivet Retriever som är en nationell pressdatabas. Sökningen har reducerats till Aftonbladet och Dagens Nyheter under månaden september samt åren 1994, 2004 och 2014. De sökord jag använt är länsnamn, länets landskapsnamn samt namnen på länets kommuner; "Jämtlands län", "Jämtland", "Härjedalen", "Östersund", "Strömsund", "Åre", "Ragunda", "Bräcke", "Krokom" och "Berg". Jag har därefter läst samtliga artiklar som presenterades i sökningen och i uppsatsen valt

att lyfta fram de artiklar som kan svara till uppsatsens syfte. Totalt har 116 artiklar ingått i studien. Urvalsprocessen beskrivs mer utförligt nedan.

3.2.1 Urval och avgränsningar

För att den kvalitativa studien inte ska bli för spretig eller innehålla ett för stort material har jag valt att fokusera på artiklar som behandlar ett visst geografiskt område, Jämtlands län. På så vis blir materialet mer överskådligt och Jämtland får figurera som exempel för ett större område. Anledningen till att jag valt just Jämtlands län är för att det är det minsta Norrlandslänet befolkningsmässigt (SCB, 2015). I övriga Norrland finns också både fler och större städer än i Jämtlands län. Då syftet med min studie är att undersöka orter i nationell medias periferi såg jag det därför som mest intressant att rikta mig mot det minsta länet.

För att avgränsa mig bland Sveriges nationella dagstidningar har jag valt att fokusera på den upplagemässigt största dagstidningen, Dagens Nyheter, samt den upplagemässigt största kvällstidningen, Aftonbladet. Jag har stort förtroende för att dessa två tidningar ger en nog mångsidig och representativ bild av nationell media. Att välja två rikstäckande tidningar kändes tillräckligt för att avgränsa materialet. Anledningen till att uppsatsen undersöker en dags- och en kvällstidning är på grund av deras olika karaktärer; som nämnt i teorikapitlet fokuserar dags- och kvällspress på olika ton i sin rapportering, vilket gör det relevant att undersöka huruvida en viss bild av jämtländska nyheter konstrueras oberoende av pressens karaktär eller inte.

Jag har vidare avgränsat mig till ett antal nedslag i tiden för att kunna undersöka om diskursen kring Norrland i nationell media har förändrats över tid. Jag valde att se över en 20-årsperiod. De nedslag jag gjort ligger därför, med start föregående år 2014, tio år tillbaka år 2004 samt 20 år tillbaka 1994. För att kunna undersöka ett likvärdigt artikelunderlag lottade jag fram en månad, september, och har därför sökt artiklar från Aftonbladet och Dagens Nyheter från september månad under de tre nedslagsåren. I undersökningen har allt redaktionellt material förutom det där redaktionen inte själv står som avsändare – familjesidor, debattartiklar och insändare – ingått för analysen. Det innefattar alltså både nyheter, kultursidorna, sporten, ledarsidorna och övriga ”temasidor”. Då syftet är att se vilken bild redaktionerna väljer att spegla av Jämtland har jag inte tagit hänsyn till om artikeln är skriven av den egna redaktionen eller inplockad från frilansare, TT eller liknande. Detta eftersom redaktionen bör anses ha ansvar för allt objektivt nyhetsmaterial som publiceras samt det opinionsmaterial – så som krönikor och ledare – som publiceras under redaktionens flagg. Nämnvärt är den tekniska svårighet som uppstod vid sökandet efter artiklar gällande Bergs kommun. Eftersom ordet ”Berg” också kan vara ett efternamn (exempelvis ”Carina Berg”) eller en beskrivning av ett fysiskt berg (”Man såg berg så långt ögat nådde”) har även de artiklar som dykt upp i sökningen utan att handla om kommunen Berg sorterats ut i den första insamlingsprocessen.

I det första steget av materialinsamlingen inhämtades samtliga artiklar från den utvalda tidsperioden och de utvalda tidningarna utom, som redan nämnt, material från annan avsändare. Totalt har 116 artiklar ingått i analysen, vilka presenteras i källförteckningen. I det andra steget har artiklarna manuellt gått igenom och placerats i två olika kategorier; ”ej av relevans” och ”eventuellt av relevans”. I den första kategorin ingick de artiklar där sökorden endast nämns, men inte beskrivs, exempelvis listor. I underlaget från både 2014 och 1994 presenterades flera listor med valresultat i samtliga av landets kommuner, vilka alltså dyker upp i sökningen oavsett vilken kommun jag skriver in som sökord. Då dessa ej är nyhetsartiklar utan grafiska tabeller där mina sökord råkar ingå har jag valt att utesluta dessa artiklar ur mitt underlag. Detsamma gäller resultattabeller från sportsidorna där exempelvis ”Östersunds FK” står med i tabellen, men ej benämns i artikeln. I det tredje steget av materialsamlandet gick jag igenom de artiklar som märkts med ”eventuellt av relevans” och kategoriserade utifrån artiklar där en beskrivning av Jämtland i någon form sker och de där sökorden nämns endast ytligt.

I det slutgiltiga steget lästes artiklarna där Jämtland på något sätt beskrivs och kategoriserades i de tre diskursiva teman som presenteras i analyskapitlet.

3.3. Metoddiskussion

På grund av undersökningens karaktär anser jag att en kvalitativ metod är att föredra. Till skillnad från vad som hade varit fallet vid en kvantitativ metod är jag inte intresserad av siffror eller andra kvantitativt beräknade begrepp. Anledningen till att jag valt en kvalitativ studie i stället för en kvantitativ är på grund av de olika undersökningsformernas karaktär. Kvantitet är, något förenklat, relaterat till siffror, där begrepp som längre, hur många, fler eller mer förekommer (Trost, 2005:8, Trost, 2012:18, Hartman, 1998:174). Det kvantitativa tänkandet är dock inte anpassningsbart till mitt forskningsproblem, då min mening inte är att undersöka exempelvis hur många artiklar från en viss plats som förekommer, utan vad dessa artiklar innehåller. Då jag varken vill visa på frekvenser eller korrelationer mellan olika svar är en kvantitativ studie bra, men i mitt fall då det handlar om att hitta och förstå mönster, variation och attityder krävs en kvalitativ undersökningsmetod (Trost, 2012:22, Hartman, 1998:240). Det jag vill veta är kvalitativt – attityder, tankar och funderingar. Eftersom denna uppsats ämnar ha ett kritiskt förhållningssätt till språket samt åstadkomma ett utmanande av den sociala diskursen (Fairclough, 2010:304) har jag också avgjort att den kritiska diskursanalysen är mest tillämplig på undersökningen.

För att kunna resonera kring om uppsatsens slutsatser är giltiga eller inte behövs en diskussion om hur de påståenden som görs är underbyggda. Med anledning av detta kan validitet och reliabilitet diskuteras. Validitet går också att beskriva som giltighet – att man studerar det man avsett. Reliabilitet är det samma som tillförlitlighet – att materialet bearbetas på ett vetenskapligt

korrekt sätt. Detta kan konkretiseras genom att peka på aspekter som genomtänkt urval, relevanta frågeställningar, ett material i rätt storlek och god analys (Larsson, 2010:66-67).

Kan jag inte svara på mina frågeställningar utifrån min valda metod blir validiteten lidande och eventuella slutsatser kan mer eller mindre förkastas. Malin Wreder anser att diskursanalys inte alltid har möjlighet att påverka eller omdefiniera diskursiva problem, det vill säga att uppmärksamma det som ”gömmet sig” i språket (Wreder, 2007:49). I min uppsats kan jag alltså inte utifrån den språkliga diskursen i sig dra några slutsatser kring att eventuella problem eller föreställningar som förekommer under min analys faktiskt existerar, vilket kan ses som en kritik för min valda analysmetod. Vidare kan det på samma sätt kritiserats hur mina förutfattade meningar tar sig uttryck i mitt analyserande.

Eftersom diskursen är något som jag bidrar till att konstruera kan alltså mina konstruktioner av analys påverkas. Däremot har diskursanalysen till sin fördel att vara en analysmetod som ställer individuella erfarenheter av ett forskningsproblem i fokus och ger en bild av just de attityder som är av intresse att undersöka. Det är denna fördel som är av betydelse för uppsatsen – eftersom attityder är vad uppsatsen syftar undersöka är diskursanalys ett relevant tillvägagångssätt. Norman Faircloughs metod för kritisk diskursanalys kan även den ifrågasättas; Faircloughs otydlighet i vad som är diskursivt och icke-diskursivt, trots att han poängterar att diskurser formar den sociala världen, kan skapa en viss grad av minskad trovärdighet i analysen. Fairclough kan också sägas negligera socialpsykologiska aspekter så som gruppbildning och människors egen förståelse av sitt språkbruk (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:93-94).

För att uppnå reliabilitet är det viktigt att jag gör en distinktion mellan vad jag avgör är diskursen i min analys och vad som inte är det. Att jag avgjort en diskurs innebär inte nödvändigtvis att jag samtidigt avgjort vad som är ”sant” och inte inom diskursen, utan bara att jag skapat en förhållningsram att kunna dra mina slutsatser ifrån (Wreder, 2007:45). Att tolkningen bygger på denna förhållningsram är viktigt att ha med sig för att kunna hävda att uppsatsen håller måttet vad gäller reliabilitet.

En annan, mer teknisk, aspekt som kan vara värd att kommentera är att det under två av mina nedslag, september 2014 och september 1994, pågick allmänna val i Sverige, vilket vanligtvis tar stort utrymme i pressen. Således kan det vara möjligt att resultaten från denna månad inte är representativa för den ordinarie rapporteringen. Dock har jag bedömt att jag på grund av uppsatsens kvalitativa nivå ändå kan se mönster och diskurs i rapporteringen, även om mängden artiklar eller artiklarnas ämnesområden kan differera vid en sådan tillställning. Detta hade kunnat vara ett större problem för artiklarnas representation om uppsatsen legat på en kvantitativ nivå.

Vad gäller materialet i övrigt går det också diskutera om dess storlek är rimligt eller inte utifrån uppsatsens syfte. Av de 116 artiklarna som totalt samlades in har ungefär två tredjedelar ingen aktiv del i textanalysen då dessa artiklar sorterats ut i den inledande

materialprocessen som tidigare beskrivits. Det går även fråga sig om de kvarvarande artiklarna som legat till grund för analysen är ett representativt underlag, men utifrån uppsatsens omfång samt de diskursiva teman som gick att utläsa i de texter som analyserats närmare finns ändå anledning att se materialet som validerat.

Nämnvärt är också att materialet från september 2014 utgjorde nästan lika mycket som det från 2004 och 1994 tillsammans. Eftersom artiklarna i urvalsprocessen inte sorterats med hänsyn till varken nedslagsåren eller de två olika tidningarna bör dock inte denna aspekt vara av större relevans. Viktigare i urvalsprocessen har alltså varit att sortera efter de diskursiva teman som utlästs – i stället för att ha ett likvärdigt omfång från nedslagen eller från de båda tidningarna. Frågeställningarna i uppsatsen syftar till att utläsa mönster, men då det ändå inte går att jämföra artiklarna som inte är sorterade inom samma kategori har ett jämnstort underlag i fråga om tidsnedslag och respektive tidning inte setts som prioriterat i förhållande till motsatsens syfte.

Slutligen bör det också nämnas att jag själv är född och uppvuxen i Jämtland, vilket naturligtvis riskerar att påverka min tolkning av materialet. Förförståelse, förutfattade meningar och liknande kan skapa subjektiva bedömningar och tolkningar av materialet som jag själv inte upptäcker. Då jag varit medveten om detta har jag också försökt arbeta utifrån den insikten – den struktur som urvalsprocessen haft har varit ett sätt att minimera riskerna för att uppsatsens objektivitet ska bli lidande av min förförståelse. Dessutom kan den förförståelse jag har på grund av min koppling till det undersökta området också vara av fördel; genom att jag bär på viss förkunskap kan det också ha bidragit till att vissa felaktigheter eller liknande kunnat identifieras.

4. Resultat och analys

I följande kapitel presenteras det material som sökningen resulterat i samt vilka slutsatser som kan dras av detta material med Faircloughs tredimensionella modell som grund. I analysen har tre olika diskursiva teman kunnat utläsas; ett rörande platsbeskrivningar, ”Orten”, ett om naturreferenser, ”Naturen” och ett om personframställningar, ”Människorna”. Dessutom har en jämförande analys gjorts där både skillnader och likheter mellan Aftonbladet och Dagens Nyheter samt skillnader och likheter över tid uppmärksammas.

Inom den större sociala praktiken går det att se de diskursiva praktikerna ta plats i ett större sammanhang där Jämtland presenteras som ”annorlunda” och ”mindre utvecklat” än det normativa.

4.1. Orten

Ett av de diskursiva teman som kunde utläsas i materialet var sättet tidningarna hanterar Ortsbeskrivningar. Ofta verkar båda tidningarna ha ett behov av att förklara för läsaren var de

jämtländska orter som artikeln handlar om befinner sig, i bland skrivs ortsnamnen fel och vid något tillfälle beskrivs orterna på ett humoristiskt sätt. Detta mönster i nyheterna går att tolka som att platsbeskrivningarna uttrycks på olika sätt beroende på makthierarkier och även kan bidra till upprätthållandet av ett ojämnt maktförhållande.

Flera hus brann i natt ner i en by i Jämtland. [...] Polis och räddningstjänst larmades i går kväll till en brand i byn Brattbäcken i Strömsunds kommun i Jämtland.

(Aftonbladet, 4 september 2014)

Citatet ovan ger en bild av hur denna övertydlighet i Ortsbeskrivning sker. I artikeln tydliggörs två gånger – i ingress och brödtext – att byn ligger i Jämtland. I brödtexten utvecklas platsbeskrivningen ytterligare; jämför ovanstående citat med meningarna ”I orten Märsta i Sigtuna kommun i Uppland” eller ”i en stad i Västmanland” och absurditeten i överflödet av information blir tydlig. Aftonbladet sätter i denna artikel bilden av att orten, Brattbäcken, inte är viktig nog att kunna placera på en karta

I en annan artikel från Aftonbladet verkade artikelförfattaren inte ens veta vad byn i fråga hette:

Lillhärads huvudgata...[...]. I augusti flyttade [de] till Lillhärad. [...]. Lillhärda [...] med 600 invånare.[...] Svegs kommun hakade på.

(Aftonbladet, 19 september 2014)

I artikeln som citeras ovan nämns byn i fråga totalt fem gånger; tre gånger vid dess rätta namn, Lillhärda, och två gånger vid namnet Lillhärad. Senare i artikeln hänvisas det till ”Svegs kommun” – en kommun som inte existerar. Sveg är visserligen kommunens centralort, men den heter Härjedalens kommun. Detta missöde hade kunnat undvikas via en snabb webbsökning, men det är just slarvet bakom den ofullständiga platsbeskrivningen som gör den intressant. Det är exempelvis svårt att tänka sig att en journalist skulle stava ”Göteborg” eller namnet på en minister fel – ett slarvfel en gång kan visserligen passera, men sällan två. Detta mönster av slarvig korrekturläsning i kombination med bristen på grundläggande research gällande kommunens namn ger bilden av att redaktionen helt enkelt inte ansåg det vara nog viktigt att tydliggöra var skådespelet för artikelhistorien äger rum. Ur en nyhetsvärderande synvinkel går det argumentera för att artikelförfattaren helt enkelt inte ansett händelsen vara tillräckligt viktig – det allmänintressanta tydliggörandet om var händelsen utspelat sig får stå tillbaka för händelsen i sig, det som ligger närmare ”intressant” på skalan. Detta stämmer också överens med Hägers (2008) teori om att kvällspress – Aftonbladet i detta fall – snarare fokuserar på det intressanta än det viktiga.

I samma artikel nämns också flertalet gånger att Lillhärda/”Lillhärad” är just litet.

Lillhärda med 600 invånare [...] mer än dubbelt så många som bor i byn.

Vid tolkning av detta citat blir det ännu en gång intressant att hypotetiskt jämföra hur det skulle se ut att byta ”Lillhärda” mot ”Stockholm” eller ”Linköping”. Då vi i svensk press sällan läser nyhetsartiklar där våra större städers invånarantal presenteras eller lyfts fram går det anta att

tidningen ansett att invånarantalet är av relevans. Resonemanget om hur byns storlek har relevans för berättelsen utvecklas under ”4.3. Människorna”, men även utan att sätta invånarantalets betoning i kontext till resten av artikeln utgör denna en intressant koppling till makt och normativitet.

Ytterligare ett exempel på hur orternas storlek – eller snarare litenhet – betonas hittar vi nämligen i ett reportage från Dagens Nyheter. Under rubriken ”Unga i Bräcke har börjat rösta igen” presenteras de jämtländska kommunerna Bräcke och Krokoms som ett positivt respektive ett negativt exempel på ungas röstdeltagande.

Bräcke och Krokoms är små orter i närheten av Östersund [...]. Det bor ett par tusen invånare i varje kommun och få ungdomar stannar kvar när de gått ut gymnasiet.

(Dagens Nyheter, 3 september 2014)

Återigen ser vi här en vilja att betona att det är ”små orter” med ”ett par tusen invånare i varje kommun” det handlar om. I Krokoms kommun bor drygt 14 000 personer och i Bräcke kommun ungefär 6000 personer (SCB:2015). Kan det kallas ”ett par tusen”? Och om inte, varför väljer man då detta ordval? Redan här behövs alltså en förförståelse för orterna för att skapa en korrekt bild, och eftersom brist på förförståelse i ämnet gör det mer troligt att ta ämnet för sanning (Järvå & Dahlgren, 2013: 316) ökar risken att läsaren får en felaktig bild av att orterna är mindre än vad de är. Här blir modaliteten tydlig; artikelförfattaren har genom sin tolkning av orternas storlek möjliggjort produktionen av en alternativ sanning. Om det är med syftet att få kommunerna att verka mindre eller inte vet vi så klart inte, men det blir oavsett effekten. I både exemplet Lillhärdal och Bräcke/Krokoms finns tendenser till en hierarkisk uppdelning i vad som är litet och vad som är stort – en uppdelning som görs ovanifrån från den makt medierna innehar. Genom att lyfta fram dessa orter som små går det spekulera kring den negativa laddning ordet ”liten” har samt hur denna laddning påverkar allmänhetens uppfattning av de små byarna. Jämför med den tidigare nämnda debatten om storstadsnormativitet och motsättningar mellan stad och land; detta bokstavliga förminskande av småorter från medierna har sannolikt effekt på den allmänna kognitiva referensramen.

Ytterligare ett fall av vad vi kan kalla slarv och vårdslöshet med placering på kartan går att utläsa i en artikel från DN. Artikeln handlar om en internationell ranking av exklusiva krogar, där två svenska restauranger nämns, en i Stockholm och en i Järpen, Åre kommun.

En av världens 14 mest exklusiva restauranger just nu finns i Stockholm. Och en annan utanför Åre.

(Dagens Nyheter, 24 september 2014)

Artikeln i fråga nämner inte restaurangen ”utanför Åre” mer än i ingressen och den bifogade faktarutan. I faktarutan är samtliga 14 restauranger som utsetts av tidningen The Telegraph listade efter principen ”Restaurangens namn, stad, land” – alla utom den jämtländska. Den presenteras som ”Fäviken, Jämtland, Sverige”. Restaurangen i fråga heter i själva verket Fäviken Magasinet.

Den ligger mycket riktigt utanför Åre, närmare bestämt i Järpen. Även här ges ett intryck av att redaktionen antingen förutsätter att läsarnas kunskap är begränsad, eller att den exakta orten restaurangen befinner sig på inte är relevant. Jämförelsen kan göras med den andra svenska restaurangen i listan, som presenteras som ”Matbordet, Stockholm, Sverige” och inte som ”Matbordet, Södermanland, Sverige”. I detta fall skapas även en priming-effekt; i och med att artikeln väljer att uppmärksamma restaurangen i Stockholm, men inte mer än snabbt nämna (och dessutom felplacera) restaurangen i Järpen bidrar artikeln till en bild i läsarens kognitiva schema (Strömbäck, 2004:39). Således riskerar tidningen att via denna priming-effekt både reproducera och producera en inställning till Åre som ”mindre viktigt” än Stockholm.

När det kommer till tidningarnas sätt att beskriva var i Jämtland händelserna har ägt rum är som ovan redovisat det vanligaste ”misstaget” att skriva fel Ortsnamn samt att ge en ofullständig eller övertydlig geografisk beskrivning. I vissa fall kan vi dock även utläsa dessa mönster på ett mer stereotypiserat eller humoristiskt laddat sätt. I en notis i DN kan vi läsa följande:

”När det på fredagen invigdes sju nya laddställen uppgår det samlade antalet platser för laddning av elbilar i Jämtlandsmetropolen till 38.”

(Dagens Nyheter, 20 september 2014)

I en artikel om en mellanchefer på Systembolaget som använt bolagets pengar pengar i privat syfte nämns en resa till Åre som följer:

Mellanchefen var en av många butikschefen som var med uppe i Åre, säger en leverantör som också fanns på plats.

(Aftonbladet, 14 september 2004)

Det intressanta här är benämningarna ”Jämtlandsmetropolen” och ”uppe i Åre”. I den första artikeln har Östersund redan tidigare i notisen nämnts som den gällande staden. I och med att DN väljer att placera epitetet ”Jämtland” framför ”metropolen” kan ordvalet skapa effekten av att det inte är en ”riktig” metropol. Genom detta ordval skapas således bilden av den nämnda staden, Östersund, som ”det andra”, eller ”på låtsas”, en stad som försöker vara en metropol men bara är det i jämtländsk kontext. Möjligen kan det vara ett försök till en humoristisk passus, men ordvalet skapar i stället en nedlåtande ton om vi förflyttar ordet till den diskursiva nivån. Att Åre här beskrivs som ”uppe i Åre” ger intrycket av att Åre ligger långt borta, vilket även det kan ge effekten av Åre som ”det andra”. De övriga orterna som det refereras till i texten nämns utan liknande tillägg. Båda dessa exempel kan jämföras med Madeleine Erikssons (2010) slutsats att populärkultur bidrar till bilden av Norrland som ett ”internt annat”. Eriksson menar att denna bild i förlängningen leder till en diskursordning där Norrland, eller Jämtland i detta fall, reproduceras till något underlägset gentemot bilden av övriga Sverige. Med andra ord kan denna typ av ordval påverka maktrelationen mellan Norrland och storstäderna, då de kan påverka sättet allmänheten uppfattar de olika platserna.

Diskursen gällande platsbeskrivningar kan sammanfattas som återkommande små misstag som leder till ett generellt mönster. Denna diskurs kan påstå skapa en maktrelation då redaktionerna/artikelförfattarna genomgående skrivit fel på orternas namn, beskrivit orterna som något annorlunda eller varit så tydliga med orternas placering att det verkar förutsättas att en enkel Ortsbeskrivning inte är tillräcklig för att läsaren ska förstå. Maktförhållandet uppstår vid jämförelsen med hur vi vanligtvis läser om orter; se exemplet med de två svenska restaurangerna som vunnit samma pris, men beskrivs helt olika.

4.2. Naturen

Det andra diskursiva temat handlar om referenser till natur och omgivning. Skildringen av Norrland som ”skog och ödemark” är vanlig i populärkultur, vilket bland annat Madeleine Eriksson vittnar om i sin avhandling (2010) om Norrlandspresentationer i just populärkultur. Även det i denna uppsats undersökta materialet innehåller ett visst naturtema; där naturen sätter miljöbeskrivningen och i bland även personbeskrivningen. Detta diskursiva tema kan tolkas som både negativt och positivt beroende på synsätt – naturen är i sig positivt laddad – men de naturbeskrivningar som materialet innehåller kan också innebära en produktion av stereotyper och hierarkier. Dagordningsteorin samt begreppen priming och framing gör sig här påmind; i det fall som en viss bild av Jämtland produceras via medierna riskerar denna också att bli allmängiltig (Strömbäck, 2004:39).

Ett av dessa exempel på artiklar handlar om ett jordskalv i Härjedalen.

[Hon], 61, satt i svärmors kök i [byn], även det relativt nära epicentrum, när kastrullerna började hoppa på spisen. Hunden stod bara och stirrade. – Vi satt jättelänge och tittade på varandra. Svärmor sa att hunden ser nog spöken, säger [hon]. Hennes kusinbarn Maria hade varit ute i skogen och plockat svamp när skalvet inträffade. – Hon trodde att det skulle komma stora stenar rullande.”
(Aftonbladet, 16 september 2014)

Vilken relevans har egentligen Marias svampplockande för berättelsen – varför har tidningen valt att lyfta just denna del av kvinnans berättelse? Detta går att se närmare på, särskilt om vi binder svampplockandet till en annan intervjuperson i artikeln:

I ett gammalt hus med stora fönster bor [...]

Kombinerar vi Maria som plockade svamp och det gamla huset med stora fönster samverkar dessa olika beståndsdelar av artikeln, de beståndsdelar som förmodligen syftar till någon form av miljöbeskrivning. Just dessa beskrivningar av miljön händelsen ägt rum i kan tolkas som en helhet – med svampplockande kusinbarn (som inte heller får ett efternamn i artikeln) och gamla hus med stora fönster. Här blir inramningen av den fakta som presenteras relevant; genom att artikeln väljer att betona just det gamla huset och kusinbarnet som plockar svamp skapar artikeln också en ram runt händelsen (Järvå & Dahlgren, 2013:317). Således bidrar också artikeln till en helhet i det

diskursiva temat, i och med dess – medvetet eller omedvetet– producerade bild. Bilden av dessa byar i Härjedalen kan då också bli den som läsarna kommer minnas och relatera till.

Kopplingar till natur i artiklar om Jämtland hittar vi även på fler ställen. I en krönika i Aftonbladets kulturdel kan vi läsa:

Helen Sjöholm har dominerat Svensktoppen hela sommaren med "Du är min man". [...] Mycket högre svenska toppar har vi inte. Det skulle vara när Bodil Malmsten tar med oss till Jämtland. Det blåser en stark klar vind norrifrån i höst.
(Aftonbladet, 8 september 2004)

Begrepp som "högre svenska toppar" och "det blåser en stark klar vind norrifrån" ger oss direkt koppling till natur. Genom denna möjliga koppling i vårt kognitiva schema – att läsa artikeln och tänka på naturen – sker en förlängning av den kognitiva kopplingen. Då Jämtland nämns görs även kopplingen mellan Jämtland och naturen. Det går alltså säga att inramningen av händelsen i samband med de specifika ordvalen – exempelvis när jämtländska Bodil Malmsten beskrivs som "en stark vind" – reproducerar bilden av Jämtland som en plats med natur, men inte människor. Människorna beskrivs i stället som en del av naturen och inte som sig själva.

På DN:s ledarsida uppmärksammas en tidigare publicerad artikel (Dagens Nyheter, 8 september 2004) om att stadsjeepar är mest populära i Jämtland på följande vis:

Siffrorna speglar ett behov som lätt glöms bort i den hätska jeepdebatten. Folk i den norrländska glesbygden har inte bara långa avstånd och svag kollektivtrafik, de har också dåliga vägar, särskilt under tjällossningen.
(Dagens Nyheter, 9 september 2004)

I ovanstående citat bör modaliteten – hur sanningen beskrivs – uppmärksammas. Statistiken som ligger till grund för undersökningen säger ingenting specifikt om glesbygd, utan konstaterar bara att Jämtland är det län där stadsjeepar är mest populära. I den citerade ledaren beskrivs dock artikelförfattarens tolkning av sanningen som faktisk sanning. Om det faktiskt är sant eller inte är egentligen inte det mest relevanta, utan att negativt laddade ord som "svag" och "dåliga" – som bör ses som subjektiva tolkningar – används som om de är konstaterade, objektiva sanningar. Genom att vinkla artikeln på "den norrländska glesbygden" snarare än på Jämtland i sig samt tolka denna glesbygd med hjälp av negativt laddade ord finns risken att ett likhetstecken mellan "Jämtland" och "glesbygd" skapas. Detta likhetstecken, i sin tur, kan forma framtida föreställningar av Jämtland som plats. Effekten blir att artikelns grad av modalitet bidrar till skapandet av en diskursiv praktik. När en subjektiv tolkning presenteras som en sanning, som i detta fall, kan det påverka läsarens kognitiva scheman och verklighetsuppfattning (Fairclough, 2010:107). Kontentan om det händer blir att läsarens kognitiva schema modifieras till att koppla begreppet Jämtland till glesbygd, långa avstånd, svag kollektivtrafik och dåliga vägar – trots att det bara är en tolkning av vad som är "Jämtland".

4.3 Människorna

Ett annat återkommande tema i artiklarna är beskrivningar som ”små byar” där invånarna utmålas som oengagerade och i bland inskränkta. I andra fall blir beskrivningen av dessa små byar något snarare romantiserat och idylliserat. Gemensamt för dessa olika tolkningar av Jämtland i materialet är att många av dem tenderar att framställa Jämtland som något normavvikande.

I en artikel med titeln ”Byn som slöt upp- efter lappen med homohat” blir denna normavvikande framställning av ”jämtlänningen” utläsbar. I artikeln berättas om en kvinna som flyttat med sin sambo till Lillhärdal och fått motta hot för sin sexuella läggning.

Efter det hotfulla meddelandet tog Lillhärdal – och människor i hela landet – upp kampen för kärlek och mångfald. [...] Hennes sambo berättade på jobbet följande dag och började gråta. [...] Ett dygn senare har drygt 1400 anmält sig. Dubbelt så många som bor i byn. På Lillhärads genomfartsgata lät man i går kväll ljusen brinna, en symbol för välkomnande. Av alla. – Jag hade inte väntat mig detta, säger [hon].
(Aftonbladet, 19 september 2014)

I artikeln om det samkönade paret i Lillhärdal som blev utsatta för hot går det titta närmare på den skapade bilden av Lillhärdal. Om vi utgår från dagordnings- och primingteorin kan vi se hur tidningen, Aftonbladet i detta fall, först satt ämnet (”homohat”, för att använda rubrikens ord) på läsarens agenda, och därefter också påverkat vilken bedömning läsaren gör av ämnet (Strömbäck, 2004:39). I detta fall är det intressant att diskutera hur nyheten över huvud taget blivit en nyhet, hur den har satts på agendan. Det skulle kunna gå att resonera kring att Aftonbladet vill lyfta det hat som homosexuella ofta får utstå genom att berätta om det och lyfta en positiv motreaktion. Men analyserar vi texten närmare blir det mer komplicerat. Flera gånger i texten påpekas, som även nämnts tidigare under ”4.1 Orten”, att Lillhärdal är litet. Det breda stödet från byn lyfts fram som något överraskande; ”Deras första tanke var att bege sig från byn”, ”...en symbol för välkomnande. Av alla.”, ”– Jag hade inte väntat mig detta, säger [hon]”. Om vi lyfter dessa ordval från textnivån till den diskursiva är det möjligt att utläsa en linjär tankeprocess där ”homohat” ses som något negativt, ”homohat” i en liten by inte ses som något oväntat samt brett stöd mot ”homohatet” i nämnda by ses som överraskande. Kopplat till en social praktik kan vi då fundera kring om denna artikel – som visserligen lyfter viktiga frågor som hat och hot mot personer som bryter en norm – även riskerar att producera eller reproducera andra normer i läsarens tolkning av artikeln. I och med att Lillhärdal lyfts som positivt exempel på en by som, förvånande nog, står emot hoten, blir i stället budskapet på en social nivå att övriga byar eller samhällen som liknar Lillhärdal inte har samma medmänskliga kvaliteter. Man kan säga att artikeln genom denna tankeprocess möjliggör produktionen av en normavvikelse – i detta fall den inskränkte bybon i norra Sverige.

I ett reportage från Dagens Nyheter, även detta tidigare nämnt, om ungas valdeltagande och politiska intresse kan vi läsa följande beskrivningar av Bräcke och Krokomsamt

dess invånare:

[Hon] tror att många tycker att det är "lite jobbigt" att engagera sig. Att unga inte känner att de vet så mycket och därför inte kan rösta.

I Krokoms ligger duggregnet som en grå filt över centrum. En politiker intervjuas av en tv-reporter utanför kommunhuset. [Kvinna], 20, känner inte igen honom

Det är lunchtid på frisersalongen där hon arbetar, inga kunder är på plats.

– Folk här är inte allmänbildade. Jag kan ingenting om sådant där. Jag vet inte vad jag skulle rösta på, finns det något parti som kan fixa fler snygga killar till Krokoms?

Vid en bensinmack i utkanten av centralorten står [Man] och tankar sin pickup. Han kände inte till Krokoms låga valdeltagande från 2010, men är inte förvånad.
(Dagens Nyheter, 3 september 2014)

Det intressanta med ovan nämnda citat är dels de beskrivningar som görs av orterna. Att "duggregnet ligger som en grå filt utanför centrum" och att någon "tankar sin pickup vid en bensinmack i utkanten av centralorten". Här ramas platserna i artikeln in som dystra och, bokstavligen talat grå. Den tomma frisersalongen och bensinmacken i utkanten av centralorten, i kombination med den tidigare benämningen av orterna som "små" kan bidra till en stereotypisk bild av ett mindre samhälle i Norrland. Denna bild är visserligen främst en Ortsbeskrivning, men hänger tätt samman med ortens förhållande till dess invånare. Således kan Ortsbeskrivningen i detta fall sägas utgöra även en beskrivning av människorna på orten.

I artikeln förs även bilden av ett icke-engagemang hos unga människor fram; det nämns att många flyttar efter gymnasiet, och i citaten ovan framställs intervjupersonerna som ointresserade av politik – ett ointresse som intervjupersoner noterar inte bara hos sig själva utan i stort i sina hemkommuner. Även om det i artikeln konstateras att Bräcke blivit betydligt bättre vad gäller ungdomars valdeltagande – och att Krokoms fortfarande ligger i botten bland engagemangsbekrivna de två kommunerna relativt lika utifrån intervjupersoners citat och den mindre faktabaserade "sanningen" som beskrivs i artikeln. Här kan diskuteras hur denna oengagerade bild i just detta reportage ser ut i en större kontext. Det går att påstå att även detta reportage bidrar till produktionen av en negativ bild av jämtländska orter, i likhet med artikeln om "homohatet" i Lillhärdal. Även om syftet med berättelsen om Bräcke – om än ej Krokoms – är att porträttera en ort där det politiska engagemanget bland unga ökar är det inte den bild artikeln ger, snarare tvärtom. Här kan vi jämföra med Allans teori om kulturell specificitet (2010:73); berättelserna i reportaget är skrivna ur ett utifrån-perspektiv – invånarna i Bräcke och Krokoms blir således en konstruktion av det icke-homogena, "mindre viktiga".

I en intervju med Bodil Malmsten om en av hennes nya böcker ges ytterligare en aspekt

på Jämtland som uppväxtplats:

Men här finns också starka livsfragment om hur det är att vara skilsmässobarn och att leva i två världar. I den kärva men kärleksfulla vardagen i Bjärme och i den tillfälliga "finare" världen hos far och farföräldrar (farfar var möbelarkitekten Carl Malmsten) i Stockholm.

(Dagens Nyheter, 17 september 2004)

Bodil Malmstens upplevelser av Jämtland tolkas även på Aftonbladets kultursidor:

Grunden lades de första tretton åren i morfarsgården i en liten by söder om Östersund, varifrån hon katapulterades i väg till en mardrömstillvaro [...]. Men det är morfar som är hjälte och idol. På sin moped far han runt i byarna och praktiserar den goda gamla socialdemokratiska solidaritetspolitik som författaren med fräsande ilska fränkänner alla hans efterföljare i dag.

(Aftonbladet, 18 september 2004)

I dessa exempel ser vi hur en faktisk jämförelse mellan livet i en jämtländsk by och livet i en storstad kan se ut. Stockholm beskrivs i detta fall som den "tillfälliga 'finare' världen" – med citationstecken som implicit säger att det inte är positivt att världen är finare – och en "mardrömstillvaro". Jämtländska byn Bjärme utgör således den positiva motpolen till storstaden Stockholm, men trots att motsatsförhållandet sätter Jämtland på den vinnande sidan är den inte desto mindre schabloniserande. Den "kärva men kärleksfulla vardagen" där Bodil Malmstens morfar "far runt i byarna på sin moped" blir även den en deskription av det annorlunda; Stockholm får ingen mer utförlig beskrivning än att det är en "finare" värld. Kopplingar dras då till att Malmsten inte kunnat känna sig hemma i denna andra värld, och återigen möts vi av bilden av norrlänningen som mindre utvecklad än storstadsbon. Här ser vi hur gestaltandet av berättelsen skapar direkta kopplingar till ett kognitivt schema; inramningen av ämnet skapar en bild av denna by som något "annorlunda" vilket läsaren också tar till sig (Järvå & Dahlgren, 2013:317).

När Dagens Nyheter rapporterar från en friluftstävling som spelades in som dokusåpa 1994 kan vi läsa följande:

Carina Lidbom, skådespelerska född på Frösön, är en annan tävlingsfantast. Hon hoppar ner i det kalla vattnet till midjan för att offra sig för laget. Plaskblöt och barfota bärs hon efter tävlingen i väg av lagkamraten, störtloppsåkaren Niklas Henning. Carina Lidbom dumpas i ett träskjul där det finns en het kamin. Där får hon tina upp. TV bjuder på varmt, svart kaffe i pappmugg.

(Dagens Nyheter, 30 september 1994)

Här kan vi dels reflektera över subjekt och objekt. Även om stycket ovanför behandlar Carina Lidbom är hon snarare passiv; hon "offrar sig", "bärs i väg", "dumpas i ett träskjul" och "tinar upp". Tv bjuder på kaffe, men bjuder inte *henne* på kaffe. Att huvudpersonen i stycket behandlas språkligt som ett passivt objekt blir relevant vid reflektionen av vad hon i stället symboliserar; Lidbom agerar utan egen vilja och som en fysisk del av sin omgivning. Konnotationerna till

Lidboms orädsla vad gäller det kalla vattnet och hennes frånvarande i denna ”uppoffring” producerar bilden av Lidbom som ”ett med naturen” och ”en som inte klagat”, men också som någon utan egen vilja. I likhet med Bodil Malmsten i det tidigare exemplet förefaller Lidbom vara en del av sin omgivning snarare än en egen individ.

I andra fall kan vi också se hur inramningen vid leveransen av en nyhet skapar en förminskande bild av Jämtland via de fria tolkningar av sanningen som sker.

Världscuptävlingarna i Åre skulle ha blivit en ypperlig reklampelare för OS-kandidaterna Östersund/Åre. Skulle det därför inte vara väl satsade pengar för kampanjen att skjuta till de kronor som fattas för att världscuparrangemanget i Åre ska gå ihop?

(Dagens Nyheter, 16 september 1994)

I denna artikel, som handlar om att Åre drar tillbaka sin förfrågan om att arrangera världscup i skidor, skapar artikelförfattarens fråga till arrangörerna en specifik tolkning av skeendet.

Reportern konstaterar att ”Åre skulle ha blivit en ypperlig reklampelare för OS-kandidaterna Östersund/Åre”. Vänder vi på denna tolkning av sanningen blir innebörden att Östersund och Åre inte har kapaciteten till ett OS om de inte kan arrangera världscupen som ”reklampelare”. Den ledande frågan – ”Skulle det därför inte vara...” – stärker denna tolkning av sanningen ytterligare, och effekten av de påståenden som berättas som sanning – även om de kanske bara är en del eller en version av sanningen – blir en koppling i läsarens kognitiva scheman (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:87-88). I just detta fallet kan kopplingen bli att Åre själva inte vet vad som är bäst för dem – en förminskande tolkning av verkligheten där Åre ses som odugliga.

För vidare perspektiv på människogestaltningen i materialet kan vi återgå till artikeln om jordskalvet i Härjedalen, tidigare nämnt under ”4.2. Naturen”.

[Hon], 61, satt i svärmors kök i [byn], även det relativt nära epicentrum, när kastrullerna började hoppa på spisen. Hunden stod bara och stirrade. – Vi satt jättelänge och tittade på varandra. Svärmor sa att hunden ser nog spöken, säger [hon]. Hennes kusinbarn Maria hade varit ute i skogen och plockat svamp när skalvet inträffade. – Hon trodde att det skulle komma stora stenar rullande.”

(Aftonbladet, 16 september 2014)

Citatet ovan är intressant inte främst gällande ordval och övrigt på den textuella nivån. Om vi däremot lyfter den citerade texten till en diskursiv nivå kan vi se hur produktionen av en diskurs blir tydlig. Det som egentligen borde vara agenten i detta fall, den 61-åriga kvinna som beskriver jordskalvet, berättar om en vardagssituation som avbryts av en oväntad händelse. I de utlyfta citatet från kvinnan uttalar hon sig dock inte om skalvet i sig, eller ens sina egna känslor kring skalvet. Hon refererar i stället till ”Svärmor” och ”kusinbarnet Maria”. Även ”Hundens” reaktion på skalvet lyfts fram. Dessa personer och hunden blir således de verkliga agenterna i berättelsen, trots att de själva inte intervjuas av tidningen. De citat som presenteras bland annat från den 61-åriga

kvinnan tyder också på en vilja att presentera intervjupersonen som passiv, vilket i sin tur kan kopplas till modalitet; genom att intervjupersonen citeras med dröjande ton och modererar sitt påstående ("Svärmor sa att hunden ser nog spöken", "Hon trodde att") ifrågasätts intervjupersonens trovärdighet, eller snarare konstrueras ett ifrågasättande av artikelförfattaren (Winther Jörgensen & Phillips, 2000:88).

4.4. De mediala berättelsernas transformation

Aftonbladet och Dagens Nyheter skriver ungefär lika mycket om Jämtland och de jämtländska orter som ingått i materialsökningen under 2014, men de tidigare två nedslagsåren är orterna representerade i större utsträckning i Dagens Nyheter. Ser vi däremot på det material som tagit sig igenom urvalsprocessen och går att betrakta som mer relevanta för undersökningen har materialet varit relativt jämnstort. Således kan vi dra slutsatsen att Dagens Nyheter tenderar att nämna Jämtland, men inte nödvändigtvis att skriva om Jämtland, oftare än Aftonbladet.

Inom de diskursiva teman som presenterats ser Aftonbladets och Dagens Nyheter rapportering och beskrivningar ungefär likadana ut. Den skillnad som går att se är att Dagens Nyheter i större utsträckning presenterar tolkningar som sanningar än vad Aftonbladet gör, medan Aftonbladet tenderar att göra humoristiska framställningar och ordval oftare än Dagens Nyheter. Skillnaden som kunnat utläsas via materialtolkningen är dock så pass liten att den inte går att benämna som systematisk. Den kan dessutom också ha en koppling till tidningarnas olika karaktärer i egenskap av dags- respektive kvällspress. Att nämnvärda skillnader mellan de båda tidningarna inte går att utläsa är anmärkningsvärt i sig. Likheten mellan de båda tidningarna vad gäller språk, diskursiva teman med mera – och detta trots tidningarnas skilda nyhetstradition – befäster således bilden av hur omfattande de utpekade diskurserna faktiskt verkar vara.

Något större skillnad ser vi om vi jämför de olika nedslagsåren. Som exempel är tonen i Ortsbeskrivningar annorlunda 1994 jämfört med 2014.

En 20-årig mentalpatient i Östersund hotade en 63-årig man till livet med kniv, tog hans bilnycklar och försökte köra på honom med bil i Lillsjöhögen, öster om Östersund, på onsdagen.

(Dagens Nyheter, 15 september 1994)

En 24-årig man skadades allvarligt när han träffades av ett vådaskott under övningsskjutning på lördagen. Mannen övade pistolskytte tillsammans med en kamrat i Svaningen söder om Gäddede i Jämtland.

(Dagens Nyheter, 25 september 1994)

I dessa två exempel från Dagens Nyheter är Ortsbeskrivningarna betydligt mer konkreta och varken överdrivet tydliga eller ofullständiga. Exemplet från Aftonbladet 2004 ("uppe i Åre") är också den enda anmärkningsvärda platsbeskrivningen som går att utläsa i materialet från 2004. Utifrån dessa citat kan vi således anta att en diskurs producerats under tid och blivit mer tydlig de senaste 20

åren. Detta stämmer dessutom med Madeleine Erikssons konstaterande att diskursen där Norrland presenteras som underlägset blivit mer tydlig med tiden (2010).

Omfånget av artiklar skiljer sig också mellan nedslagsåren. Materialet ökar successivt med tiden och artiklarna som insamlats från 2014 är som redan nämnt betydligt större än det från både 2004 och 1994. Däremot skiljer det inte representativt mycket i det samlade materialet som under urvalsprocessen ansetts vara relevant – antalet ”relevanta” artiklar från 2014 var större än från både 2004 och 1994, men inte lika mycket större som skillnaden i materialet totalt. Således är det möjligt att Jämtland nämns oftare nu än för 20 år sedan, men att det för 20 år sedan nämndes som mer relevant, viktigt och allmänintressant – att de jämtländska händelserna fick ta större plats. Däremot är det, med bortsett från just Ortsbeskrivningar som exemplet ovan påvisar, ingen större skillnad i beskrivningen i övrigt mellan de olika nedslagsåren.

5. Slutdiskussion

Denna uppsats har behandlat Aftonbladets och Dagens Nyheters presentation av Jämtland under en 20-årsperiod. Med kritisk diskursanalys som metod och teorier om dagordning, priming, framing och nyhetsvärdering, samt stöd och inspiration i tidigare forskning och en under våren 2015 aktuell kulturdebatt, har uppsatsen kunnat dra vissa slutsatser.

Syftet med uppsatsen har varit att undersöka hur nationella medier, både dags- och kvällspress, skriver om jämtländska nyheter, skeenden och händelser. Vid tolkning och analys av det insamlade materialet har jag kunnat utläsa tre diskursiva teman; ”Orten”, ”Naturen” och ”Människorna”. Dessa teman har behandlat just vad kapitel titlarna säger; hur de jämtländska orterna presenteras, hur naturen tar plats i texterna samt hur människorna i Jämtland framställs av de respektive tidningarna under de nedslagsår som gjorts.

Måste Aftonbladet minnas om byn i fråga heter Lillhärdal eller Lillhärad? Nej, kanske inte. Är det konstigt att referera till naturen i texter om ett naturskönt Norrland? Nej, kanske inte. Går det säga att presentationen av de norrländska människorna är enbart negativ? Nej, kanske inte. Men i tolkningen av det material denna uppsats har undersökt finns dessa diskursiva teman. Med uppsatsens teori och metod som stöd går det hävda att tidningarnas hantering av Norrland – eller åtminstone Jämtland – bidrar till en makthierarki och motsättningar mellan Norrland och övriga Sverige. Det kan påstås att Jämtland i det undersökta materialet genomgående presenteras som någonting ”annorlunda”, och när de tre diskursiva teman som utlästs samverkar med varandra blir denna framställning av Jämtland som ”internt annat” ännu mer framträdande.

Konstruktionen av ett ”internt annorlunda” som blivit så pass tydligt som det har i analysen – särskilt när de olika diskursiva praktikerna samverkar med varandra – skapar en faktisk maktrelation. Då uppsatsen inte har jämfört hur Jämtland presenteras i förhållande till något annat

går det inte helt säkert uttala sig kring vilka som ”står på andra sidan” av den maktrelationen, men det är nog inte otänkbart att det skulle vara södra Sverige, storstäderna eller – om man drar det till sin spets – Stockholm. Denna tes stärks av den intertextuella relationen mellan de undersökta artiklarna och de krönikor och debattinlägg som publicerades under våren 2015.

Efter att författaren och kulturkritikern Jack Hildén fått en krönika om sina upplevelser av en vecka i Missenträsk publicerad i Aftonbladet (30 april 2015) blev reaktionerna många. I Hildéns text möter vi också en rad naturbeskrivningar, bland annat följande:

Jag är van vid att vara på väg mot något, att rörelser alltid har ett mål. Om jag fortsätter åt fel håll skulle det innebära mil och mil av skog. Som utsikten från takterrassen där jag skriver, så mycket mark att det inte går att överblicka.
(Aftonbladet, 30 april 2015)

Hildén anklagades både för att vara okunnig (Aftonbladet, 6 maj 2015), agera som ”safarijournalist” (Expressen, 7 maj 2015) och att bidra till en kolonial bild av Norrland (Kultwatch, 4 maj 2015). Pernilla Berglund och Helena Fagertun, redaktörer på den norrländska kulturtidskriften Provins, svarade Hildén som följer:

Norrland [blir] ofta en projektionsyta för förutfattade meningar och kunskapen om vad som pågår i ett område som är större än halva landet är otroligt bristfällig. [...] Okunskap leder till fördomar. [...] Hildén säger i P1:s Studio Ett (7/5) att han är medveten om sin ”stockholmskhet” och problematiserar i någon mån sitt eget perspektiv, men likväl reproducerar hans text fördomar och bidrar till att cementera stereotypa föreställningar om Norrland.
(Västerbottens-Kuriren, 13 maj 2015)

Det Berglund och Fagertun poängterar är också i någon mån det analysen kommer fram till. Felaktig eller utesluten information, negativt laddade beskrivningar och nedlåtande ton skapar just okunskap – vilket i sin tur leder till fördomar. Det är här vi kan placera texterna och den diskursiva praktiken i den sociala praktiken på allvar; vad händer egentligen med människors uppfattning av Jämtland om vi ska tro de slutsatser denna uppsats kommit fram till?

Analysen kan också jämföras med vad Mattias Alkberg skriver på Aftonbladet:

I söndagens DN var det en artikel om hur nazisterna tagit över Bergslagen. Det första citatet i texten skrivs på talspråk, hur artikelförfattaren uppfattar den talandes dialekt, det ser såklart korkat ut i skrift och det är såklart meningen.
(Aftonbladet, 20 maj 2015)

Det Alkberg försöker säga – att artikelförfattaren i den nämnda artikeln medvetet försöker få intervjupersonerna att framstå som korkad – är också en bild som till viss del befästs av den analys som uppsatsen gjort. En återkommande tendens att framställa personer i artiklarna som dumma eller tröga har kunnat utläsas och samverkar således med den bild som Alkberg beskriver. Detta i sin tur riskerar att producera och reproducera ett maktförhållande mellan stad och land.

För att få en bild av hur detta maktförhållande kan se ut kan vi läsa hur Expressens kulturreporter Björn Barr beskriver Östersund när han besöker staden under en av melodifestivalens deltävlingar:

För en utomstående betraktare leder den rurala entusiasmen lätt tankarna till de döende bruksorter som frenetiskt greppar efter varje tänkbar livboj: Kanske kan en ny gruva vända trenden? Eller en Ikeabutik? Eller Melodifestivalen? Det är en i bästa fall naiv förhoppning.

(Expressen, 21 februari 2015)

I Barrs krönika ser vi liknande tendenser som i de citerade nyhetsartiklarna i analysen; ordval som ”döende” och ”naiv” beskriver här bilden av orten i negativa ordalag. Särskilt intressant är att Barr gör kopplingar till bruksorter och ”rural enthusiasm” – trots att Östersund är en växande stad. När ”lätt samma” krönikor i likhet med denna samverkar intertextuellt med övrig Ortsbeskrivning av Jämtland eller Norrland i nyheter byggs tesen om en okunskap – eller ett ointresse – kring dessa orter faktiskt kan existera.

Det nämnda maktförhållandet mellan stad och land, södra och norra Sverige, eller Jämtland och Stockholm om man så vill, kan här ses som den sociala praktiken som ramar in de diskursiva teman som utlästs. Konflikten mellan stad och land nämns ofta, men konflikten är också en del av en ojämlig maktrelation där medierna konstruerar en bild av en annanhet.

De mediala berättelser som kan utläsas av det undersökta materialet handlar ofta om ett Jämtland – eller Norrland – i kris och misär. De människor som beskrivs är aparta, de orter som beskrivs är oviktiga och det enda som finns i Jämtland är en vacker natur. Så låter det om vi drar det till sin spets åtminstone. Att dessa berättelser inte skiljer sig nämnvärt mellan de två undersökta tidningarna torde också bidra till att bilden stärks; ju fler medier som presenterar samma bild desto mer allmängiltig blir den. Berättelserna om Jämtland har inte heller förändrats avsevärt de senaste 20 åren, men visst skiljer den sig; fler felaktigheter i texterna förekommer, fler artiklar är oaktsamma med Orts- och personskildringar och färre artiklar skriver om Jämtland som något relevant. Förändringen över tid är för liten för att kunna dra några mer generella slutsatser, men tendenserna finns där.

Jämtland är bara en liten del av Norrland, och det går utifrån denna uppsats naturligtvis inte avgöra huruvida dessa diskursiva teman är synliga även i artiklar från övriga norra Sverige. Men det är inte omöjligt – snarare troligt. Att undersöka ett större material rörande ett större geografiskt område skulle kunna ge en än mer kompletterande bild av hur diskurser om Norrland produceras av de rikstäckande medierna. Det vore intressant att utöka undersökningens omfång för att se om mönstret är likadant även i övriga Norrland – något denna uppsats inte haft möjlighet att göra. Övrigt intressant vidare forskning skulle vara att även kvantifiera materialet och att undersöka även andra rikstäckande medier. En kvantitativ undersökning skulle ha möjligheten

att peka på större mönster och att inkludera fler medier i undersökningen skulle ge en ännu tydligare bild av problemet om resultatet skulle bli detsamma som i denna uppsats. Särskilt intressant vore att granska hur public service-nyheterna hanterar Norrland och det norrländska.

Under arbetet med denna uppsats har många frågor väckts. Många trådar finns fortfarande att dra i, undersöka närmre. Jag har försökt knyta ihop några av dem och kunnat särskilja en maktrelation där Jämtland konstrueras som annorlunda och oattraktivt. Denna fråga är väl värd att undersöka närmare. Med anledning av vårens uppmärksammande av skeva skildringar av Norrland får uppsatsen en aktualitet, men ännu mer viktigt är att minnas den demokratiska aspekten av frågan. Det handlar i grund och botten om rättvisa. Om att orterna själva måste få berätta sina historier och ses som lika mycket värda som södra Sverige, storstäderna och till och med lika mycket värda som Stockholm.

Källförteckning

Tryckta källor

Allan, Stuart. 2010. *News culture*. 3. Uppl. Berkshire: Open university press.

Berglez, Peter. 2013. Kritisk diskursanalys. I Mats Ekström och Larsåke Larsson (Red.). *Metoder i kommunikationsvetenskap*, upplaga 2:4, 265-288. Lund: Studentlitteratur.

Bergström, Göran och Boréus, Kristina. 2005. Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. I Göran Bergström och Kristina Boréus (Red.). *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, upplaga 2:8, 9-42. Lund: Studentlitteratur.

Bergström, Göran och Boréus, Kristina. 2005. Diskursanalys. I Göran Bergström och Kristina Boréus (Red.). *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, upplaga 2:8, 305-362. Lund: Studentlitteratur.

Börjesson, Mats. 2003. *Diskurser och konstruktioner. En sorts metodbok*. Lund: Studentlitteratur.

Börjesson, Mats och Palmblad, Eva. 2007. Introduktion. I Mats Börjesson och Eva Palmblad (Red.). *Diskursanalys i praktiken*, upplaga 1:3, 7-28. Stockholm: Liber.

Fairclough, Norman. 2010. *Critical discourse analysis. The critical study of language*. Edinburgh: Pearson Education Limited.

Goffman, Erving. 1974). *Frame Analysis: An essay on the organization of experience*. Cambridge: Harvard University Press.

Hadenius, Stig, Weibull, Lennart och Wadbring, Ingela. 2011. *Massmedier: Press, radio och tv i den digitala tidsåldern*. Stockholm: Ekerlid.

Hartman, Jan. 1998. *Vetenskapligt tänkande - från kunskapsteori till metodteori*. Lund: Studentlitteratur.

Häger, Björn. 2009. *Reporter. En grundbok i journalistik*. Stockholm: Norstedts.

Järvå, Håkan och Dahlgren, Peter M.. 2013. *Påverkan och manipulation*. Lund: Studentlitteratur.

Larsson, Larsåke. 2013. Intervjuer. I Mats Ekström och Larsåke Larsson (Red.). *Metoder i kommunikationsvetenskap*, upplaga 2:4, 53-86. Lund: Studentlitteratur.

Larsson, Larsåke. 2010. *Tillämpad kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

McCombs, Maxwell. 2006. *Makten över dagordningen – Om medierna, politiken och opinionsbildningen*. Stockholm: SNS förlag

Nygren, Gunnar. 2008. *Yrke på glid – Om journalistrollens de-professionalisering*. Stockholm: Stiftelsen Institutet för Mediestudier.

Strömbäck, Jesper. 2004. *Den medialiserade demokratin. Om journalistikens ideal, verklighet och makt*. Stockholm: SNS Förlag.

Trost, Jan. 2012. *Enkätboken*. Lund: Studentlitteratur.

Trost, Jan. 2005. *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.

Winther Jørgensen, Marianne och Phillips, Louise. 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

Wreder, Malin. Ovanliga analyser av vanliga material. I Mats Börjesson och Eva Palmblad (Red.). *Diskursanalys i praktiken*, upplaga 1:3, 29-51. Stockholm: Liber.

Zelizer, Barbie. 2004. *Taking journalism seriously. News and the Academy*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

Webbaserade källor

Eriksson, Madeleine. 2010. *(Re)producing a periphery – Popular representations of the Swedish north*. Diss. (sammanfattning), Umeå universitet. <http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:354324/FULLTEXT01.pdf> (Hämtad 2015-05-24).

Nygren, Gunnar. 2005. *Skilda medievärldar – lokal offentlighet och lokala medier i Stockholm*. Diss. (sammanfattning), Stockholms universitet. <http://su.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A193445&dswid=-2191> (Hämtad 2015-05-24).

SCB 2008:324. Markanvändningen i Sverige, femte utgåvan. *Landets vägnät räcker 14 varv kring jorden*. http://www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Miljo/Markanvandning/Markanvandningen-i-Sverige/12850/12857/Behallare-for-Press/Markanvandningen-i-Sverige-2005/ (Hämtad 2015-05-24).

SCB 2015. Befolkningsstatistik. *Folkmängd i riket, län och kommuner efter kön och ålder 31 december 2014*. http://www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Befolkning/Befolkningens-sammansattning/Befolkningsstatistik/25788/25795/Helarsstatistik---Kommun-lan-och-riket/159277/ (Hämtad 2015-05-24).

Weibull, Lennart. Journalist. *Nationalencyklopedien*. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/journalist> (Hämtad 2015-05-24).

Referensartiklar

Alkberg, Mattias. 2015. Stockholm otäcka stad. *Aftonbladet*. 20 maj.

<http://www.aftonbladet.se/kultur/article20823524.ab> (Hämtad 2015-05-24).

Barr, Björn. 2015. "Det är kul när det händer nåt". *Expressen*. 21 februari. <http://www.expressen.se/kultur/det-ar-kul-nar-det-hander-nat/> (Hämtad 2015-05-24).

Berglund, Pernilla och Fagertun, Helena. Utan maktanalys i Missenträsk. *Västerbottens-Kuriren*. 13 maj.

<http://www.vk.se/1447189/utan-maktanalys-i-missentrask> (Hämtad 2015-05-24).

Borsgård, Gustav. 2015. Norrländskt revirtänkande. *Aftonbladet*. 6 maj.

<http://www.aftonbladet.se/kultur/article20744105.ab> (Hämtad 2015-05-24).

Demervall, Magnus. Safarijournalister tar död på landsbygden. *Expressen*. 7 maj.

<http://www.expressen.se/debatt/safarijournalister-tar-dod-pa-landsbygden/> (Hämtad 2015-05-24).

Hildén, Jack. 2015. Missanpassad i Missenträsk. *Aftonbladet*. 30 april.

<http://www.aftonbladet.se/kultur/article20719059.ab> (Hämtad 2015-05-24).

Nolervik, Stefan. 2015. Det är ju skitkul när det händer något!. *Östersundsposten*. 23

februari. <http://www.op.se/jamtland/ostersund/det-ar-ju-skitkul-nar-det-hander-nagot> (Hämtad 2015-05-24).

Sjödén, Linnea. Om Norrland är en främmande plats så är den främmande platsen min. *Kultwatch*. 4 maj.

<http://www.kultwatch.se/2015/05/04/om-norrland-ar-en-frammande-plats-ar-den-frammande-platsen-min/> (Hämtad 2015-05-24).

Källmaterial

1994-09-01, Aftonbladet, "Över en miljon läser Aftonbladet varje dag"

1994-09-19, Aftonbladet, "Carlssons nya landslag"

1994-09-19, Aftonbladet, "Så gick valet i din kommun"

1994-09-20, Aftonbladet, "Folkpartisterna: Du måste stanna, Bengt"

1994-09-21, Aftonbladet, "Våldtog – döms till gräsklippning"

1994-09-21, Aftonbladet, "Sjung för demokrati"

1994-09-24, Aftonbladet, "Dala polisanmäld – lurade tipparna?"

1994-09-27, Aftonbladet, "Gammal är äldst..."

1994-09-30, Aftonbladet, "Piteås starke man tar över ansvaret för näringslivet"

1994-09-07, Dagens Nyheter, ""Kommun viktig för hemmiljön""

1994-09-13, Dagens Nyheter, "Avhoppas ordförande aktuell igen"

1994-09-15, Dagens Nyheter, "Benhög var urjämte"

1994-09-15, Dagens Nyheter, "Kds tar Erlander till hjälp"

1994-09-15, Dagens Nyheter, "Mentalpatient hotade bärplockare"

1994-09-15, Dagens Nyheter, "Åre hoppar av"

1994-09-16, Dagens Nyheter, "Östersund missar draghjälp"

1994-09-16, Dagens Nyheter, "13 lag ger oviss liga"

1994-09-17, Dagens Nyheter, "Premiären när allt klickade"

1994-09-17, Dagens Nyheter, "TV sänder från dam-VM"

1994-09-17, Dagens Nyheter, "Ingen fara för cuperna"

1994-09-17, Dagens Nyheter, "Ombudsmännen dominerar"

1994-09-19, Dagens Nyheter, "Jazzutmärkelse till ny sångerska"

1994-09-19, Dagens Nyheter, "Kraftig höjning av spånpriset"

1994-09-21, Dagens Nyheter, "Skidkung på väg in i politiken"

1994-09-25, Dagens Nyheter, "24-åring svårt skadad av vådaskott"

1994-09-25, Dagens Nyheter, "Hög tid att rädda fjällvegetationen"

1994-09-28, Dagens Nyheter, "Statlig OS-garanti"

1994-09-29, Dagens Nyheter, "Klumpig förfalskare slapp straff"

1994-09-30, Dagens Nyheter, "Facktoppar bland de döda"

1994-09-30, Dagens Nyheter, "Tävlingsfantasterna invaderar Kittelfjäll"

2004-09-01, Aftonbladet, "Mer fjällcharter"

2004-09-05, Aftonbladet, "Chefen bjöd ut den anställda kvinnans sexuella tjänster"

2004-09-07, Aftonbladet, "Är det okej att gå från porrfilm till Idol-juryn?"

2004-09-08, Aftonbladet, "Ja, alla kan ju inte se ut som Thommy Berggren"

2004-09-10, Aftonbladet, "Sju förband ska slaktas – Regeringens hemliga dödslista"

2004-09-14, Aftonbladet, "Mutad chef fick toppjobb på Systemet"

2004-09-18, Aftonbladet, "Lennart Bromander läser en virtuos Malmsten"

2004-09-20, Aftonbladet, "Dokukoll"

2004-09-20, Aftonbladet, "Jaktstopp för Daehlie i Sverige"

2004-09-22, Aftonbladet, "Stadsjeepar poppis i norr"

2004-09-23, Aftonbladet, ""Läkarna måste lära sig ta kvinnors symptom på allvar""

2004-09-05, Dagens Nyheter, "Många nyheter för skidentusiasten"

2004-09-06, Dagens Nyheter, "Dieselmotorn ger alltmer miljövänliga bilar"

2004-09-08, Dagens Nyheter, "Stadsjeepar populärast i Norrland"

2004-09-09, Dagens Nyheter, "Stanna eller gå? Det är frågan."

2004-09-09, Dagens Nyheter, "Påstått övergrepp kan fria mamma som gömde barn"

2004-09-10, Dagens Nyheter, "Mamman ångrar inte att hon gömde barnen"

2004-09-10, Dagens Nyheter, "Nya regementsnedläggningar"

2004-09-11, Dagens Nyheter, "Svåraste tågolyckan i landet på flera år"

2004-09-11, Dagens Nyheter, "Stadsjeepen platsar bäst på landet"

2004-09-11, Dagens Nyheter, "Tingsrätten släppte mamman fri"

2004-09-11, Dagens Nyheter, "Björnjakten över i två län"

2004-09-16, Dagens Nyheter, "Svensk OS-ansökan utreds vidare"

2004-09-17, Dagens Nyheter, "Bakåtblick utan gull och nostalgi"

2004-09-18, Dagens Nyheter, "Fortsatta förhandlingar sinkar försvarsproposition"

2004-09-19, Dagens Nyheter, "Allsvensk feber för AIK"

2004-09-22, Dagens Nyheter, "Jämtland och Stockholm toppar stadsjeepsförsäljning"

2004-09-23, Dagens Nyheter, "Blocket skyller haveriet på varann"

2004-09-25, Dagens Nyheter, "Milslukaren"

2004-09-25, Dagens Nyheter, "Dystert Östersund mötte Messing"

2004-09-26, Dagens Nyheter, "Östersund får VM i skidskytte"

2004-09-27, Dagens Nyheter, "Far och tre barn skadade i trädkrock"

2004-09-28, Dagens Nyheter, "Med fingrar i öronen"

2014-09-04, Aftonbladet, "Byn står i lågor – Flera hus förstörda i natt"

2014-09-05, Aftonbladet, "Om arbetsgivarna inte kan sköta sig måste vi dra åt tumskruvarna"

2014-09-06, Aftonbladet, "ATG utreder misstänkt miljonkupp"

2014-09-07, Aftonbladet, "Rut, 89: "Vad ska jag göra av alla medaljer""

2014-09-07, Aftonbladet, "– Vi ska lägga allt på bordet när vår utredning är klar"

2014-09-08, Aftonbladet, "Spelskandalen kan ha uppkommit av ett datafel"

2014-09-10, Aftonbladet, "Två döda i tågkrasch"

2014-09-13, Aftonbladet, ""Var allmänt glädjefnatt""

2014-09-13, Aftonbladet, "63 kända svenskar: Så här röstar vi i valet"

2014-09-15, Aftonbladet, "Offer för klassresa"

2014-09-15, Aftonbladet, "Så gick valet i din kommun"

2014-09-15, Aftonbladet, "Så här röstade hela Sverige"

2014-09-16, Aftonbladet, "Kraftigt jordskalv skakade Sverige"

2014-09-16, Aftonbladet, "Är det rätt att blocka SD?"

2014-09-16, Aftonbladet, "Titta, visste du att..."

2014-09-19, Aftonbladet, "Byn slöt upp – efter lappen med homohat"

2014-09-21, Aftonbladet, "Dagens bästa spel"

2014-09-21, Aftonbladet, "Kanske handlar det om rädsla – inte om rasism"

2014-09-21, Aftonbladet, "Självsäkert LSK i topp"

2014-09-23, Aftonbladet, "Ruskväder & rekord i regn"

2014-09-25, Aftonbladet, "De olösta fallen"

2014-09-25, Aftonbladet, "Wassberg invald för SD – ofrivilligt"

2014-09-26, Aftonbladet, ""Nu ska vi greja det""

2014-09-26, Aftonbladet, "Sverigedemokraterna skapar kandidatkaos"

2014-09-28, Aftonbladet, "Dagens sportspel"

2014-09-29, Aftonbladet, "Singelmammorna som söker snubbe"

2014-09-29, Aftonbladet, "Bergström: Snälla, låt inte Bajen få sex poäng"

2014-09-30, Aftonbladet, "Det är en skandal – Ängelholm mot konkurs"

2014-09-30, Aftonbladet, "Så fick duon drömjobbet"

2014-09-30, Aftonbladet, "– Jag kommer göra laget mycket bättre"

2014-09-30, Aftonbladet, "Kärlek ända in i döden"

2014-09-03, Dagens Nyheter, "Ungas röster viktiga i valet"

2014-09-03, Dagens Nyheter, "Unga i Bräcke har börjat rösta igen"

2014-09-06, Dagens Nyheter, "Kristina Sandberg. Jag vill ge Maj plats. Jättemycket plats."

2014-09-06, Dagens Nyheter, "V ifrågasätter den privata äldrevården"

2014-09-07, Dagens Nyheter, "19,2 miljoner satsades på travlopp i Östersund"

2014-09-08, Dagens Nyheter, "Östersund får VM 2019"

2014-09-09, Dagens Nyheter, "Våldsam hallick blev Brasses sista roll"

2014-09-09, Dagens Nyheter, "Dalarna utklassar Stockholm – Restid till jobbet"

2014-09-13, Dagens Nyheter, "86-årig Cheva i sitt livs form – I backspegeln"

2014-09-13, Dagens Nyheter, "Bengt Ohlsson: Jag påstår att misstron är kulturellt betingad"

2014-09-15, Dagens Nyheter, "Han fångar det förtrollande nordiska ljuset"

2014-09-16, Dagens Nyheter, "Bengt Saltin är död"

2014-09-16, Dagens Nyheter, "Den nya bilden av Sverige"

2014-09-19, Dagens Nyheter, "Partikamrater knuffar ut varandra från riksdagen"

2014-09-20, Dagens Nyheter, "Laddparadiset"

2014-09-21, Dagens Nyheter, "Topptrio tackade för Östersundsmiss"

2014-09-24, Dagens Nyheter, "Stockholmskrog utsedd till en av världens mest exklusiva"

2014-09-27, Dagens Nyheter, "Henning Mankell. "Det var en livskatastrof, alla förutsättningar försvann"

2014-09-28, Dagens Nyheter, "Lojt mottagande i vilda Trosa"

2014-09-29, Dagens Nyheter, "Hälften av nykomlingarna i riksdagen vana vid politik"

2014-09-30, Dagens Nyheter, "Ängelholms kris kastar om tabellen"

2014-09-30, Dagens Nyheter, "Hett möte väntar redan i premiären"